

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

Before ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਜੇ.ਜੇ.

ਕੋਰਨ ਦੇਵੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਲਖਮੀ ਚੰਦ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਆਰ.ਐਫ.ਏ. 1962 ਦੀ 209-ਡੀ.

ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ (LIX of 1958)-S. 50—ਸਲੱਮ ਏਰੀਆ (ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਐਂਡ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ) ਐਕਟ (1956 ਦਾ LXXXVI)—ਐੱਸ. 19—ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ—ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਨੋਰੰਜਨ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1958 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1) ਵਿੱਚ 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਉਸ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1) ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਝੁੱਗੀ-ਝੱਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ (ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, 1956, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ। ਦਿੱਲੀ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੁੱਗੀ-ਝੱਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ (ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਐਂਡ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 19, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ

ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਪ੍ਰੋ-ਐਕਸ਼ਨ, ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਐਕਟ ਤੋਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਆਰ. ਗੋਇਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 7 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਮਾਨ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਆਰ.ਕੇ.ਮੁਖੀਜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਬਿੰਦੂ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬਖਸ਼ੀ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਹਿਤ-ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ।

ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਲੱਮ ਏਰੀਆ (ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਐਂਡ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਬਖਸ਼ੀ ਮੇਤਾਬ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਘੁਟਾਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੰਪੱਤੀ. ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੇ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਸਲੱਮ ਏਰੀਆ (ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਐਂਡ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ।
- (4) ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਬੀ) ਦਿੱਲੀ ਰੈਂਟ, ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ, 1958 ਵਿਚ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਬੇਦਖਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹਾ ਅਵੈਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਿੱਲੀ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਅਮਲੀਤਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ 19

ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਐਕਟ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਰਨ ਦੇਵੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਕਾਰਨ, ਅਵੈਧ ਬਣ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਬੀ) ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼" ਦਾ ਆਪਣਾ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਯੋਤੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਲੀ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ. ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਲੱਮ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਿਖੀ ਨਾਥ ਕੁਆਰੀ ਬਨਾਮ ਰੰਗੋ ਮਹਤੇ (2), ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਪਟੇਦਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਉਸ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚੁਣਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ, ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਅਤੇ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਟਨਾ ਅਦਾਲਤ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਰਹਿਮਤ ਉੱਲਾ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਛੋਟੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਕੌਰਨ ਦੇਵੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਮਝਣਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਫ਼ਰਮਾਨ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲੱਮ ਏਰੀਆ ਐਕਟ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ, 1957 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

-5-

ਸੀ। ਇਹ ਐਕਟ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਰਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। . ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਸ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੱਪੜੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਝੁੱਗੀ-ਝੱਪੜੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ, ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵੱਲ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਜਿਹੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਸਲੱਮ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ "ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਲੱਮ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਸੀ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ । ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1956 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਵਰੀ, 1957 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ

-6-

ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1958 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਲੱਮ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਆਓ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ

ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਸਿਰਫ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਧਾਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ, ਜਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ.ਹੁਣ 1958 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ, ਦੁਬਾਰਾ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕਿਰਾਏਦਾਰ" ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਮਲਯੋਗਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ

-7-

ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਟ ਦੀ ਕੇਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ. ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦਾ ਅਟੱਲ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਵਸਥਾ ਸਖਤ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਸਨ. ਪੂਰਵਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੀ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਨਿਰੀਖਣ. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 1 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Attul Pali

Translator